

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Policy for ansvarlig bruk av kunstig intelligens i DMF

Innhold

1. Formål	3
2. Virkeområde	3
3. Hva menes med kunstig intelligens?	3
4. Grunnleggende prinsipper	3
4.1 Lovlighet	3
4.2 Ansvarlighet	3
4.3 Menneskelig kontroll	4
4.4 Åpenhet og etterprøvbarhet	4
4.5 Informasjonssikkerhet og personvern	4
4.6 Forholdsmessighet	4
5. Tillatt bruk	4
6. Særskilt aktsomhet ved myndighetsutøvelse	4
7. Ikke tillatt bruk	5
8. Risikovurdering og godkjenning av ny KI-bruk	5
9. Anskaffelser og leverandørsystemer	5
10. Åpenhet overfor eksterne brukere	5
11. Oversikt, dokumentasjon og internkontroll	6
12. Kompetanse og opplæring	6
13. Roller og ansvar	6
14. Avvik og hendelser	6
15. Videre utvikling og revisjon	6

Dette er et forslag til enkel førstegangs-policy. Den er ment som et rammedokument og må suppleres med kartlegging, detaljerte rutiner, anskaffelseskrav og risikovurderinger der DMF tar i bruk KI i arbeidsprosesser med høyere risiko.

1. Formål

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) skal kunne ta i bruk kunstig intelligens (KI) der dette bidrar til bedre oppgaveløsning, økt kvalitet, effektiv ressursbruk og bedre tjenester.

Bruken skal skje på en måte som ivaretar DMFs samfunnsoppdrag, tilliten til offentlig forvaltning og kravene til forsvarlig myndighetsutøvelse.

DMF skal bruke kunstig intelligens på en lovlig, trygg, etterprøvbar og ansvarlig måte.

2. Virkeområde

Policyen gjelder for alle ansatte, ledere, innleide ressurser, konsulenter og andre som utfører arbeid på vegne av DMF. Policyen gjelder ved bruk av:

- generative KI-verktøy
- KI-funksjoner i kontorstøtteverktøy
- KI-komponenter i fagsystemer
- analyse- og beslutningsstøtteverktøy
- systemer og tjenester som anskaffes eller benyttes av DMF

3. Hva menes med kunstig intelligens?

Med kunstig intelligens menes digitale systemer som kan analysere, generere, anbefale, predikere eller klassifisere informasjon med en viss grad av autonomi.

Dette omfatter blant annet språkmodeller, tekstgeneratorer, analyseverktøy og KI-funksjoner som er integrert i eksisterende programvare.

4. Grunnleggende prinsipper

4.1 Lovlighet

Bruk av KI skal være i samsvar med gjeldende regelverk, herunder blant annet forvaltningsrettslige regler, personvernregelverket, offentleglova, arkivregelverket, sikkerhetskrav, anskaffelsesregelverket og fremtidig KI-regelverk.

4.2 Ansvarlighet

Ansvar for beslutninger og leveranser kan ikke delegeres til kunstig intelligens. KI kan være et hjelpemiddel, men ansatte og ledere har alltid ansvar for det arbeidet som utføres og de vurderinger som gjøres.

4.3 Menneskelig kontroll

DMF skal ha reell menneskelig kontroll med bruk av KI. KI skal ikke erstatte faglige, juridiske eller forvaltningsmessige vurderinger. Vedtak, tilsynsvurderinger, konsesjonsbehandling og andre former for myndighetsutøvelse skal alltid vurderes og kvalitetssikres av mennesker.

4.4 Åpenhet og etterprøvbarehet

Bruk av KI skal kunne forklares og dokumenteres når den har betydning for saksbehandling, vurderinger, prioriteringer eller kommunikasjon med eksterne aktører. DMF skal kunne redegjøre for hvordan KI er brukt dersom dette er relevant for forståelsen av resultatet.

4.5 Informasjonssikkerhet og personvern

Informasjon skal behandles i samsvar med virksomhetens krav til informasjonssikkerhet og personvern. Åpne eller ikke-godkjente KI-verktøy skal bare brukes med informasjon som kan deles eksternt. Intern, taushetsbelagt, unntatt offentlighet, sikkerhetsrelatert, forretnings sensitiv eller personidentifiserende informasjon skal ikke legges inn i slike verktøy.

4.6 Forholdsmessighet

Jo større konsekvenser KI-bruken kan få for enkeltpersoner, virksomheter eller DMFs myndighetsutøvelse, desto strengere krav skal stilles til vurdering, dokumentasjon og kontroll.

5. Tillatt bruk

KI kan brukes som støtte til blant annet:

- idéutvikling
- språkvask og forbedring av tekster
- oppsummering av åpne kilder
- strukturering av informasjon
- møteforberedelser
- prosjektarbeid
- generelle analyser og utkast

Bruken forutsetter at informasjonssikkerhet og personvern ivaretas, og at resultatene kvalitetssikres av brukeren.

6. Særskilt aktsomhet ved myndighetsutøvelse

DMF er en fag- og forvaltningsmyndighet med ansvar for blant annet:

- behandling av søknader og rettigheter etter minerallovgivningen
- tilsyn med mineralvirksomhet
- oppfølging av sikringstiltak og gamle gruveområder
- forvaltning av geologisk, geografisk og annen faglig informasjon

Ved bruk av KI i slike prosesser skal det utvises særlig aktsomhet. KI kan brukes som støtte til informasjonsinnhenting, analyse og dokumentbehandling, men skal ikke være grunnlag for selvstendige beslutninger.

Faglige og juridiske vurderinger skal alltid foretas av ansvarlige medarbeidere i DMF.

7. Ikke tillatt bruk

Følgende bruk er ikke tillatt:

- innlegging av intern, taushetsbelagt, unntatt offentlighet, sikkerhetsrelatert, forretningssensitiv, personidentifiserende eller annen skjermingsverdig informasjon i åpne eller ikke-godkjente KI-verktøy
- bruk av KI som selvstendig beslutningstaker i myndighetsutøvelse
- bruk av KI-generert innhold i vedtak, tilsynsrapporter, konsesjonsvurderinger eller annen ekstern myndighetskommunikasjon uten faglig kontroll
- bruk av KI uten nødvendig kvalitetssikring av resultater
- bruk som strider mot gjeldende regelverk eller interne krav til sikkerhet og personvern
- bruk til sosial skåring, manipulerende påvirkning, skjult overvåking, biometrisk identifisering eller annen bruk som omfattes av forbudte KI-praksiser

8. Risikovurdering og godkjenning av ny KI-bruk

Før DMF tar i bruk nye KI-verktøy eller KI-funksjoner som kan påvirke saksbehandling, tilsyn, konsesjonsbehandling, prioriteringer, eksterne brukere eller behandling av personopplysninger, skal bruken vurderes etter risiko.

Vurderingen skal avklare formål, datatyper, ansvar, behov for menneskelig kontroll, krav til dokumentasjon, informasjonssikkerhet, personvern og om bruken kan være omfattet av særskilte krav etter KI-regelverket.

Bruk av KI i myndighetsutøvelse, beslutningsstøtte, tilsynsprioritering eller konsesjonsbehandling krever særskilt vurdering og godkjenning.

9. Anskaffelser og leverandørsystemer

Ved anskaffelse av digitale systemer skal det avklares om løsningen inneholder KI-funksjoner.

Der KI inngår, skal leverandøren der det er relevant kunne beskrive:

- hva KI-funksjonen gjør
- hvilke data som behandles
- om DMFs data brukes til trening eller videreutvikling
- hvor data behandles
- hvordan logging og sporbarhet ivaretas
- hvordan kvalitet og sikkerhet ivaretas
- hvordan DMF kan sikre menneskelig kontroll
- om systemet er klassifisert eller vurdert etter KI-regelverket

10. Åpenhet overfor eksterne brukere

Dersom DMF bruker KI i løsninger som kommuniserer direkte med eksterne brukere, skal det fremgå tydelig at brukeren kommuniserer med eller mottar innhold generert av KI.

KI-generert innhold som publiseres eksternt, skal kvalitetssikres av ansvarlig fagperson.

11. Oversikt, dokumentasjon og internkontroll

DMF skal ha oversikt over KI-verktøy og KI-funksjoner som er godkjent eller tatt i bruk i virksomheten.

Bruk som går ut over enkel individuell støttebruk, skal dokumenteres med formål, ansvarlig enhet, datatyper, risikovurdering og eventuell godkjenning.

12. Kompetanse og opplæring

DMF skal sørge for at ansatte som bruker KI i arbeidssammenheng, har tilstrekkelig kompetanse til å forstå muligheter, begrensninger og risiko ved bruken.

Ledere skal sikre nødvendig opplæring der KI tas i bruk i arbeidsprosesser.

13. Roller og ansvar

- Virksomhetsledelsen har ansvar for overordnede rammer for bruk av KI.
- Ledere har ansvar for at KI-bruk i egen enhet skjer i samsvar med policyen.
- Den enkelte medarbeider har ansvar for forsvarlig bruk, kvalitetssikring av resultater og etterlevelse av gjeldende regler.
- Juridisk kompetanse, personvern, informasjonssikkerhet og anskaffelser skal involveres ved ny eller risikofylt KI-bruk der dette er relevant.

14. Avvik og hendelser

Feil, utilsiktet deling av informasjon, uventede KI-resultater med betydning for saksbehandling eller mistanke om brudd på policyen skal meldes og håndteres etter DMFs ordinære avviksrutiner.

15. Videre utvikling og revisjon

DMF skal følge utviklingen innen kunstig intelligens og regelverket på området.

Policyen skal revideres minst årlig i innføringsfasen, og ellers ved vesentlige endringer i regelverk, teknologi, DMFs oppgaver eller faktisk KI-bruk.

Direktoratet for mineralforvaltning

med Bergmesteren for Svalbard

Ladebekken 50
N-7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92